

BILLEN (Arnold), Missionaris van Afrika-Witte Pater (Borgloon, 20.2.1892 - Nyakibanda, 22.9.1942). Zoon van Jozef en Van Ormelingen, Maria.

Na zijn humaniora in het college te Beringen en te Hasselt, studeert A. Billen de Wijsbegeerte te Sint-Truiden en vervolgens bij de Witte Paters te Antwerpen. Het noviciaat vangt hij aan te Maison-Carrée (september 1912) en gaat dan over naar Karthago voor de studie van de theologie (oktober 1913). Opgeroepen voor legerdienst, wordt hij eerst priester gewijd (11 januari 1916) en vertrekt dan naar het Belgisch front, waar hij dienst doet als brancardier bij de II D.C. Doch in oktober wordt hij ter beschikking gesteld van het Ministerie van Koloniën en vertrekt op 11 november 1916 uit Marseille naar de missie van het Albert-Meer, in Belgisch-Congo. Via Uganda landt hij einde januari 1917, te Mahagi aan en verblijft er totdat hij naar Bunia overgaat, waar hij op 20 mei aankomt. In september 1922 wordt hij overste benoemd van de missie Mudzi-Maria (Bunia). Hij bleef het tot september 1925. Toen hij Mudzi-Maria verliet, liet hij er een bloeiende kristenheid van meer dan 5 000 gedoopten en 800 catechumenen.

Pater Billen begaf zich naar Kilo, om aldaar de normaalschool en het klein seminarie te besturen. Te samen met 21 leerlingen-katechisten rustte nu op hem de vorming van de 12 eerste latinisten.

« Na gedurende negen jaar gewerkt te hebben op de massa, welk geluk voor een missionaris te mogen werken op de eerstelingen, die eensdaags de *forma gregis* moeten worden! » Een jaar daarna gaat P. Billen naar België terug om er enige maanden uit te rusten. Doch op 26 december 1927 is hij weer te Kilo, bij zijn klein seminaristen. Hij is tevens inspecteur der scholen.

Na 10 jaar bestuur van het klein seminarie ging Pater Billen over naar Logo, de grote missie bij de Alur. Twee jaar later (juni 1939) werd hij als professor naar het groot seminarie van Nyakibanda (Ruanda) gezonden, dat onder meer 12 levieten uit de Alur-stam telde. 't Is daar ook dat hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselde, na een operatie van appendicitis, die geen hoop liet. Pater Billen was heel en al bescheidenheid en eenvoud. Zijn goedheid en goedige glimlach wonnen hem aller vertrouwen. De seminaristen beminden hem als een vader, die al zijn kinderen zonder onderscheid lief heeft.

5 maart 1957.

[W.R.]

P. M. Vanneste (†)

Nieuw Afrika, Antwerpen, *Het klein seminarie van Kilo-Mijnen*, 1935-36, blz. 142. — Grands Lacs, Namur, *Les sœurs-maman*, 1935-36, p. 169.